

Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.se

Förvaltning eller djurförsök med vilda djur? (Rapport 2019:19) (Regeringskansliets dnr N2019/02558/DL)

Länsstyrelsen Östergötland tillstyrker i stort förslagen i Jordbruksverkets rapport 2019:19 med följande synpunkter.

Sammanfattning

- Länsstyrelsen föreslår att en översyn av de regler som stadgar åtgärder vid förvaltning av viltlevande djur och vilt i hägn ses över och att:
 - samhällsnyttan ska överväga de negativa konsekvenserna för viltpopulationen för att åtgärderna ska vara acceptabla,
 - förvaltningsmetoderna är i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet,
 - om det finns nyare och bättre metoder så ska dessa ersätta äldre teknik,
 - ny teknik bör prövas från djurskyddssynpunkt, samt
 - regler kring hantering av djur, avbrottskriterier, avlivningsmetoder, m.m. anges i kommande regelverk.
- Länsstyrelsen föreslår en något annorlunda skrivning av den förlagna ändringen av djurskyddslagen än den som Jordbruksverket anger i sin rapport.
- Länsstyrelsen förordar fortsatt utredningsarbete i enlighet med Jordbruksverkets förslag, och då särskilt för framtagande av bedömningskriterierna för gränsen mellan viltförvaltning och djurförsök samt möjligheten att en djurförsöksetisk nämnd handlägger alla ärenden rörande vilda försöksdjur.

Bakgrund

Det är mycket viktigt att djur som hanteras eller observeras av människan inte utsätts för onödigt lidande och ej heller att djurets möjlighet att bete sig naturligt begränsas eller upphör efter våra åtgärder. Det måste gälla oavsett om det rör sig om djur som är del i ett djurförsök eller djur som ingår i en population som utsätts för mänskliga åtgärder i syfte att förvalta beståndet om inte samhällsnyttan av åtgärderna väger tyngre.

Det ovan beskrivna är särskilt viktigt i frågan om hantering av fisk eller andra förvaltningsåtgärder i fiskbestånd, då fisk har ett dåligt skydd i våra fiskeregleringar och i djurskyddslagstiftningen.

Länsstyrelsens bedömning och förslag

Översyn av regler kring förvaltning av viltlevande djur eller vilt i hägn

Länsstyrelsen föreslår att i samband med att den av Jordbruksverket föreslagna ändringen av djurskyddslagen, vad avser tydliggörandet av gränsdragningen mellan viltförvaltning och djurförsök genomförs, görs en översyn av den lagstiftning som reglerar förvaltning av viltlevande djur eller vilt i hägn.

Vid en sådan översyn ska i likhet med förslaget en närmare definition av begreppet förvaltning av viltlevande djur eller vilt i hägn göras. Vidare ska kraven på förvaltning ses över och i varje enskilt fall ska en bedömning av om samhällsintresset överväger de negativa konsekvenserna för den förvaltade populationen göras. Om en sådan bedömning visar på att samhällsintresset inte överväger, bör kravet på just de förvaltningsåtgärderna tas bort eller i vart fall ändras.

De olika metoder som används vid övervakning och observationer av viltlevande djur måste ses över för att fastställa att metoderna är i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Vid den översynen bör det även övervägas om metoderna kan ersättas med annan modernare metod och om bättre utrustning, som minskar risken för oönskad påverkan på djuren, kan användas. Det bör inte bara minska påverkan på djuren, utan även ge bättre resultat av förvaltningsåtgärderna.

I regleringen av vilka metoder som ska få användas vid förvaltning av viltlevande djur eller vilt i hägn ska vid behov hanteringsregler, avbrottskriterier, avlivningsmetoder, m.m. anges.

Slutligen bör nya metoder i förvaltning av viltlevande djur och vilt i hägn utvärderas och godkännas av reglerande myndighet innan de kan komma till rutinmässig användning.

Ändring i djurskyddslagen (2018:1192)

Länstyrelsen föreslår en något annan ändring av djurskyddslagen än förslaget i Jordbruksverkets rapport. Det för att komma bort från en reglering som anger vad som inte är djurförsök och i stället tydliggöra vad förvaltning av viltlevande djur och vilt i hägn samt gränsen mot djurförsök innebär.

Djurförsök och förvaltning av vilt

4 a § Med djurförsök avses användning av djur för:

1. vetenskaplig forskning,
2. sjukdomsdiagnos,
3. utveckling och framställning av läkemedel eller kemiska produkter,
4. undervisning, om användningen innebär att djuret avlivas, utsätts för operativt ingrepp, injektion eller blodtappning eller om djuret riskerar att orsakas lidande, och
5. andra jämförliga ändamål.

Med djurförsök avses också:

- framställning av djur med förändrad arvs massa, om genetiska, kemiska eller andra liknande metoder använts, och
- bevarande genom avel av en stam av djur med förändrad arvs massa med bibehållande av djurens genetiska egenskaper i de fall där djur kan orsakas lidande.

4 b § Med förvaltning av vilt avses åtgärder med viltlevande djur eller vilt i hägn som genomförs för att förvalta eller övervaka populationer av viltlevande djur eller vilt i hägn, och som inte har något av de ändamål som anges i 1 kap. 4 a § första och andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om under vilka omständigheter som åtgärder som genomförs med viltlevande djur eller vilt i hägn ska anses vara djurförsök.

Kommande utredningsbehov

Länsstyrelsen vill understryka nödvändigheten av fortsatt utredningsarbete. Det gäller särskilt utvecklandet av de bedömningskriterierna för att skilja förvaltning av viltlevande djur eller vilt i hägn från djurförsök. Det är Länsstyrelsens uppfattning att SLU och Nationellt centrum för djurvälstånd, SCAW, därvid skulle kunna bidra med erfarenhet och kunskap.

Avslutningsvis vill Länsstyrelsen även framföra att en fortsatt utredning av möjligheten till en djurförsöksetisk nämnd som skulle kunna handlägga alla etiska prövningar som avser vilda försöksdjur är av stort värde.

Beslut om detta yttrande har fattats av landshövdingen Carl Fredrik Graf efter föredragning av länsveterinären Torsten Jakobsson. I ärendets slutliga handläggning har även vilthandläggaren Mia Kjällander, djurskyddshandläggaren Anne Wilhelmsson och länsfiskekonsulenten Jörgen Dahlin deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia:

Lena Odland, Näringsdepartementet, Landsbygdsavdelningen